

van reizigers voor reizigers

NOORWEGEN

Lannoo

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Liesbet Coppens; 2020 Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO Tatiana Popova / Shutterstock

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Norvège

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKS EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCT-REDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Olivier Page, Véronique de Chardon, Isabelle Al Subaihi, Anne-Caroline Dumas, André Poncelet, Marie Burin des Rozières, Thierry Brouard, Géraldine Lemauf-Beauvois, Anne Poinot, Mathilde de Boisgrollier, Alain Pallier en Fiona Debrabander

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),

Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2021

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2020/45/540 - ISBN 978 94 014 6629 5 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

HOE GEBRUIK JE DEZE GIDS?

De Reisplanner stelt uitgewerkte reisprogramma's voor om Noorwegen op de beste manier te ontdekken.

REISPLANNER

De Reispplanner stelt uitgewerkte reisprogramma's voor om Noorwegen op de beste manier te ontdekken.

5 DAGEN, NIEUW, BERGEN, STAVANGER EN RET ZUIDEN

- 1 Dag 1: Bergen - Stavanger - Bergen
- 2 Dag 2: Bergen - Stavanger - Bergen
- 3 Dag 3: Bergen - Stavanger - Bergen
- 4 Dag 4: Bergen - Stavanger - Bergen
- 5 Dag 5: Bergen - Stavanger - Bergen

Door deze beknopte inhoudsopgave per deel van de gids te gebruiken hoeft je niet telkens terug te bladeren naar de afgeleide inhoudsopgave voor in het boek.

HET NOORDEN

- VAN TRONDHEIM NAAR MOSJØEN 347
- MOSJØEN 350
- MO I RANA 351
- VAN MO I RANA NAAR DE POOLCERKEL 352
- FAUSKE 353
- VAN FAUSKE NAAR KEUVEVIK 355
- ROUTE 17 (KYSTRIKKEVEN) 356
- VAN STEINKER NAAR BRINNØYSLUND VIA ROUTE 17 357
- BRINNØYSLUND 358
- VAN BRINNØYSLUND NAAR MO I RANA VIA ROUTE 17 360
- VAN MO I RANA NAAR BOØD, NOG STEEDS VIA ROUTE 17 362
- BOØD 364

Op het kleine kaartje linksboven zie je in een oogopslag welk deel van het land of de regio het betreffende hoofdstuk beschrijft.

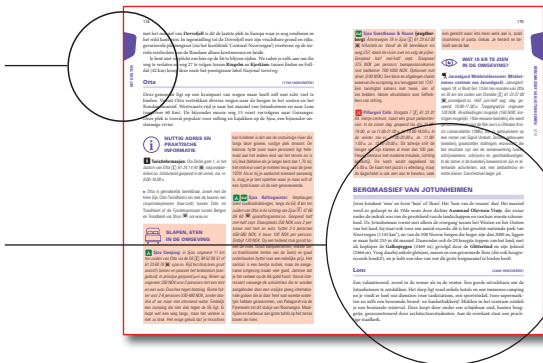
Op de eerste pagina van elk nieuw deel zijn de niet te missen bezienswaardigheden al in kaart gebracht met een pagina-verwijzing voor wie ze direct wil raadplegen.

HET NOORDEN

VAN TRONDHEIM NAAR MOSJØEN

De eerste pagina van elk nieuw deel zijn de niet te missen bezienswaardigheden al in kaart gebracht met een pagina-verwijzing voor wie ze direct wil raadplegen.

Aan de rand van de pagina's zorgen een duimgreep en een kopregel ervoor dat je direct ziet welke informatie er op de betreffende pagina wordt geboden.

Voor een herkenbare structuur en meer opzoekgemak is de volgorde van onderwerpen per stad of regio telkens hetzelfde: praktische informatie - informatie over verblijf: slapen, eten, iets drinken, uitgaan - informatie over de bezienswaardigheden.

WIST JE DIT?

Let op deze kaders voor interessante weetjes.

AANDUIDING TROTTERTIPS

trottertip

interessant

niet te missen

VERKLARING VAN DE SYMBOLEN

algemeen

autoverhuur

bank

busstation

café, bar

camping

consulaat

dansen

duiklocatie

internetcafé

fietsen te huur

haven

honden toegestaan

ijs salon

informatie

kindvriendelijk

koffie- of thee huis

livemuziek, concert

luchthaven

metrostation

ontbijt

parkeren

patisserie

postkantoor

restaurant

roken verboden

slapen

skistation

snackbar

strand

taxi

theater

treinstation

voorzieningen voor rolstoelgebruikers

wandelen

winkelen

Unesco-werelderfgoed

zwemgelegenheden

telefoonnummer

website

e-mailadres

INHOUD

INLEIDING	12	Reisliteratuur	88
VEELGESTELDE VRAGEN	14	Taal	89
TOPERVARINGEN	18	Telefoon en internet	93
		Vervoer	94
		Winkelen	108
MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR	33	REISPLANNER	110
Beroemde Noren	34		
Bevolking	36	HET OOSTEN	
Cultureel erfgoed	38		
Drank	39	Oslo	117
Economie en maatschappij	40	FJORD VAN OSLO	160
Fauna	43	Drøbak	160
Geografie	44	Fredrikstad	161
Geschiedenis	45	Halden	163
Keuken	50	Tønsberg	164
Media	54	BINNENVALLEIEN	
Milieu	55	TEN NOORDEN VAN OSLO	167
Noorderlicht	56	Lillehammer	168
Vreemd, of niet?	57	Bergmassief van Rondane	173
Werelderfgoed van Unesco	58	Bergmassief van Jotunheimen	175
Zeden en gewoonten	58	TEN WESTEN VAN OSLO	179
REIZEN NAAR NOORWEGEN	62	Geilo	179
NOORWEGEN PRAKTISCH	69	Numedalvallei	181
ABC van Noorwegen	70	Kongsberg	182
Alvorens te vertrekken	70	Telemark	185
Budget	72		
Elektriciteit	75		
Feesten en feestdagen	75		
Geldzaken	75		
Gezondheid	77		
Kinderen	79		
Klimaat	79		
Noodgevallen	83		
Overnachten	83		
Post	87		

HET ZUIDEN

Kragerø	197
Kristiansand	201
Mandal	206
Flekkefjord	210

HET WESTEN: HET NOORWEGEN VAN DE FJORDEN

Stavanger	218
Haugesund en het eiland Karmøy	232

HARDANGER 238

Rødal	239
Odda en Tyssedal	240
Lofthus	245
Kinsarvik	246
Eidfjord	247

Ulvik	249
Naar Bergen	250
Bergen	251
Voss	270

SOGNEFJORD 273

Vik	277
Undredal	278
Flåm	279
Lærdal	282
Sogndal	284
Solvorn	286
Jostedalen	288
Balestrand	289

TUSSEN DE SOGNEFJORD EN DE NORDFJORD 292

Streek van de Jostedalsbreen	292
De kustlijn	295

MØRE OG ROMSDAL 296

Geiranger	297
Ålesund	303
Åndalsnes	309
Molde	314
Massief van de Trollheimen	317

CENTRAAL- NOORWEGEN

Trondheim	321
-----------------	-----

Røros	338
Massief van Dovrefjell	342

HET NOORDEN

Van Trondheim naar Mosjøen	347
Mosjøen	350
Mo i Rana	351
Van Mo i Rana naar de poolcirkel	352
Fauske	353
Van Fauske naar Skutvik	355

ROUTE 17 (KYSTRIKSVEIEN) 355

Van Steinkjer naar Brønnøysund via Route 17	357
Brønnøysund	358
Van Brønnøysund naar Mo i Rana via Route 17	360
Van Mo i Rana naar Bodø, nog steeds via Route 17	362
Bodø	364

DE LOFOTEN EN DE VESTERÅLEN

DE LOFOTEN	381
Eiland Austvågøy	383
Eiland Vestvågøy	393
Eiland Flakstadøy	398
Eiland Moskenesøy	403
Eilanden Værøy en Røst	409

DE VESTERÅLEN 413

Eiland Langøya	416
Eiland Andøya	423
Eiland Hinnøya	424

VAN NARVIK NAAR TROMSØ

Narvik	429
Naar Tromsø	435
Eiland Senja	436
Tromsø	444

HET LAND VAN DE SAMEN (NOORS LAPLAND) – FINNMARK

Van Tromsø naar Alta	458	Skarsvåg	485
Alta	459	Gjesvær	486
Kautokeino	466		
Karasjok	468		
Porsangerfjord	470		
Hammerfest	473		
Havøysund	478		
		DE NOORDKAAP (NORDKAPP)	488
		REGISTER	492

EILAND MAGERØYA EN DE NOORDKAAP 479

Honningsvåg	479
-------------	-----

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN

Afstanden tussen de steden	101	Oslo, detailkaart	128
Ålesund	305	Oslo, Openbaar vervoer	124-125
Alta	460	Reisplanner	110, 112
Bergen	252-253	Sognefjord, overzichtskaart	274-275
Bodø	365	Senja	437
Eiland Magerøya en de Noordkaap	481	Stavanger	219
Hammerfest	475	Svolvær	385
Honningsvåg	483	Topervaringen	21
Kristiansand	203	Tromsø	447
Lillehammer	169	Trondheim	322-323
Lofoten en de Vesterålen, De, overzichtskaart	377	Trondheim, detailkaart	325
Narvik	430-431	Vaarroute Kustexpress en spoorwegnetwerk Noorwegen	95
Noord-Noorwegen, overzichtskaart	64-65	West-Noorwegen, overzichtskaart	216-217
Oslo	126-127	Zuid-Noorwegen, overzichtskaart	66-67

INLEIDING

‘ ACHTER DE WOLKEN IS DE LUCHT ALTIJD BLAUW ’

Noors spreekwoord

Wie naar Noorwegen reist om de kunstwerken van Moeder Natuur te bewonderen, zal nooit bedrogen uitkomen. De Noorse landschappen behoren tot de spectaculairste ter wereld. In Noorwegen is de natuur allesoverheersend en mens en natuur leven hier in harmonie. De Noren hebben de natuur leren kennen en eerbiedigen. Vroeger was dit een van de armste landen van Europa, waar de mensen karig leefden van de visvangst, landbouw en vee-teelt, maar door de exploitatie van enorme **olie- en gasreserves** voor de Noorse kusten is de welvaart van het land enorm gestegen. De Noren zijn erg op zichzelf en uitermate chauvinistisch. Deze blonde emirs met hun blauwe ogen weigeren zich te laten meeslepen door de mondiale groeiobsessie en houden nog steeds de boot af om toe te treden tot de Europese Unie, in tegenstelling tot hun Scandinavische burens. Ze willen onder geen beding hun **levenswijze** overboord gooien en ze ontginnen hun bodemschatten langzaam en voorzichtig, zonder daarover aan iemand rekenschap te moeten geven. De Noren staan bovenaan op de **VN-lijst van de meest ontwikkelde landen** en ze zijn vastbesloten om niet af te wijken van de rechte weg naar het geluk. De **inkomsten uit het zwarte goud** verschaffen de Noren hoge salarissen en een ongeëvenaarde sociale bescherming, die wordt gegarandeerd door een sterke

democratie. Meerdere steden, waaronder Stavanger, kenden een explosieve groei, en de nationale economie onderging een ware gedaanteverwisseling. Dit heeft natuurlijk gevolgen voor het **reisbudget** van bezoekers. De Noorse natuur wordt op grote schaal door de mens gebruikt en is toch heel ongegrept gebleven. Wie van weidse ruimten houdt, zal hier een ongelimiteerde variëteit vinden. Landschappen met bossen, glooiende heuvels en groene graslanden gaan plots over in ruig hooggebergte, fjorden met glashelder water en bergplateaus waar rendieren en muskusossen leven, tot aan de mythische Noordkaap, het noordelijkste punt van Europa.

De haven van Ålesund

Zonsopgang in Tromsø

VEELGESTELDE VRAGEN

WELKE DOCUMENTEN HEB JE NODIG OM NAAR NOORWEGEN TE GAAN?

Voor inwoners van de Europese Unie en Zwitserland volstaat een **geldige identiteitskaart** (opgelet: de verlenging van de geldigheid van verlopen identiteitskaarten met 5 jaar wordt niet geaccepteerd). Een internationaal paspoort heb je dus niet nodig. Noorwegen maakt geen deel uit van de Europese Unie, maar behoort wel tot de Schengenzone, controles zijn hierdoor beperkt. Er zijn beperkingen op de invoer van tabak en alcohol, die samenhangen met de

leeftijd van de reiziger. Voor meer informatie kun je terecht op [W toll.no](http://W.toll.no).

Ook **minderjarigen** moeten hun eigen identiteitsbewijs (identiteitskaart of paspoort) hebben. Elk land heeft zo zijn eigen regels met betrekking tot kinderen die het land verlaten zonder een van de ouders. Belgische en Nederlandse minderjarigen dragen het beste een schriftelijke toestemming van de ouders bij zich. Ook als een ouder met een minderjarige reist, is het aan te bevelen een schriftelijke toelating van de andere ouder mee te nemen, om vervelende controles te vermijden.

WAT IS HET BESTE SEIZOEN OM HET LAND TE BEZOEKEN?

Het toeristische seizoen loopt van half juni tot half augustus. Buiten het seizoen is er minder openbaar vervoer, zijn sommige adressen gesloten, zoals sommige jeugdherbergen en de meeste campings. Anderzijds: wanneer de flamboyante herfst in het land is of het noorderlicht de winterse nachten oplicht, beleef je magische momenten. Houd je van skiën, dan is de paasperiode het moment bij uitstek om de pistes te verkennen.

WAAR LOGEER JE HET GOEDKOOPTST?

Noorwegen is een land met een hoge levensstandaard. De goedkoopste oplossing: kamperen op een camping met goed ingerichte hutjes (**hytter**). Heel geschikt als je met je gezin of een groep vrienden op vakantie gaat. In de jeugdherbergen is geen leeftijdsgrens. Je vindt er slaapzalen, tweepersoonskamers, driepersoonskamers. De hotels zijn ongelofelijk duur, maar in de zomer hanteleren ze vaak iets lagere prijzen. Kijk op hun website voor aanbiedingen!

HOE KUN JE JE VERBLIJF MINDER DUUR MAKEN?

Reis met de bus of de trein en koop je vervoersbewijzen ruim van tevoren. Met het vliegtuig kies je voor de formule **Explore Norway Ticket**. Of reis met een camper voor een maximale vrijheid, al moet je wel je brandstofbudget goed in de gaten houden. Maak trektochten en fietstochten, kampeer in de vrije natuur (als je daarvoor bent uitgerust). Vang zelf je vis aan de kust. Koop eten in een supermarkt en ga uit eten in een pizzeria of een Aziatisch restaurant. Vergeet wijn en stop ook met roken.

HOE VERPLAATS JE JE HET BESTE?

De gemakkelijkste manier om je te verplaatsen is met de auto, ondanks de hoge brandstofprijzen. Als je met de trein reist, kun je soms genieten van prachtige vergezichten. Jammer genoeg rijden in het noorden van het land niet veel treinen. De bus is goedkoper maar traag. Toch is dit de beste manier om de meest afgelegen plaatsen te bereiken, ook op de eilanden.

De beroemde spoorlijn Flåmsbana voert door een prachtig landschap.

ZIJN ER VEILIGHEIDSPROBLEMEN?

Noorwegen is een heel veilig land. In de ongerepte regio's moet je wel zorgen dat je goed bent uitgerust, om niet ten prooi te vallen aan de wisselvalligheid van het klimaat.

IS ER EEN TIJDSVERSCHIL?

In Noorwegen staat de klok gelijk met Nederland en België, er is dus geen tijdsverschil.

IS DE POLITIE STRENG?

Respecteer strikt het verkeersreglement (zoals je overal zou moeten doen) en let vooral op dat je niet te snel rijdt, ook niet een béétje te snel. Verkeersboetes in Noorwegen zijn astronomisch hoog.

HOELANG DUURT DE VLUCHT?

Vanuit Brussel (Zaventem) duurt een vlucht naar Oslo (Gardermoen) ongeveer 2 uur, vanuit Amsterdam (Schiphol) ongeveer 1¼ uur. Wie naar het verre Noorden reist, moet 2 uur extra rekenen, plus de wachttijd in Oslo.

WELKE VOORZORGSMAATREGELEN MOET JE NEMEN VOOR JE GEZONDHEID?

Je hoeft geen bijzondere voorzorgsmaatregelen te nemen, tenzij je in juni-juli in het hoge Noorden bent, waar een goede bescherming tegen bloedorstige muggen en andere bijtende vliegjes nodig is.

KUN JE HET LAND BEZOEKEN MET KINDEREN?

In een *rorbu* slapen, met een bootje gaan vissen, bosbessen plukken in de bergen, bij het houtvuur verhalen vertellen over trolen, voortgetrokken worden op een rendierslee, muskusossen en zehonden zien, trampolinespringen, stuk voor stuk activiteiten waar kinderen dol op zijn! De activiteiten die het meest geschikt zijn voor kinderen, herken je aan het symbool .

WAT IS DE WISSELKOERS?

De munteenheid is de Noorse kroon (*krona*), afgekort NOK. Een Noorse kroon was tijdens ons verblijf zo'n € 0,10 waard. En voor € 1 kreeg je ongeveer 10,25 NOK (gemiddelde wisselkoers zoals ter plaatse vastgesteld).

WORDEN BETAALKAARTEN GEACCEPTEERD?

Met *MasterCard*, *Visa* en *Maestro* kun je pinnen bij geldautomaten, maar er zijn kosten aan verbonden (hoeveel hangt af van jouw bank), dus is het beter om grote sommen ineens op te nemen.

WELKE TALEN SPREKEN DE NOREN?

Behalve Noors spreekt bijna iedereen Engels, van adolescenten tot oudere mensen.

WAT IS ER TE ZIEN IN NOORWEGEN?

Majestueuze fjorden, schitterende gletsjers (ga zeker kijken voor ze gesmolten zijn!), staafkerken, de musea van Oslo, Bergen en Trondheim, schilderachtige eilanden, stranden aan turkooisblauw water, besneeuwde gebieden en natuurlijk de legendarische Noordkaap die baadt in de midernachtzon in de zomer en bekroond is met het noorderlicht in de winter.

WELKE ACTIVITEITEN KUN JE DOEN?

Langlaufen, wandelen op gletsjers, (zee-)kajakken, boottochten op zee, vissen, diepzeeduiken en snorkelen.

WAT EET JE IN NOORWEGEN?

Veel vis, maar ook wild (eland, hert, rendier), sneeuwhoen, desserts op basis van vruchten en bessen uit het hoge Noorden, en alles wordt doorgespoeld met *aquavit*. Maar je betaalt je wel blauw in de restaurants. In werkelijkheid zul je vooral pizza's, hotdogs, boterhammen, hamburgers, Indisch of Chinees eten, maar het ontbijt is in hotels vaak wel echt heel uitgebreid.

WAT VOOR WEER IS HET DAAR?

Meestal is het regenachtig en zacht aan de Atlantische kust. In het oosten is het 's winters bar koud. In de haventjes in het zuiden kan het in de zomer ook lekker zonnig zijn.

WAT NEEM JE MEE UIT NOORWEGEN?

Wollen kleding, gemakkelijke dikke sokken, truien en mutsen die met de hand zijn gebreid, uitrusting voor het koude jaargetijde en kleding voor op de boot (uitstekende Noorse merken), een kaasschaaf, *aquavit* en handwerk van de Samen.

20 TOPERVARINGEN

1 BEZOEK ZEKER HET NATIONAAL MUSEUM EN HET MUNCHMUSEUM IN OSLO

Edvard Munch, die mag je toch echt niet missen. Ga zijn werk bekijken in deze beide musea, die samen het rijke oeuvre van de beroemdste van alle Noorse schilders beheeren. Dan ontdek je meteen ook hoe belangrijk de bijdrage van Munch was aan de moderne schilderkunst in Europa. Omdat het onmogelijk is om al zijn werken op te hangen, worden ze volgens een wisselschema getoond, tijdens tijdelijke tentoonstellingen waarin het oeuvre van Munch vaak wordt vergeleken met dat van andere kunstenaars.

Blz. 143, 148

Goed om te weten: nasjonalmuseet.no, munchmuseum.no.

2 LAAT DE MODERNE STAD ACHTER JE EN GENIET VAN DE SCHOONHEID VAN DE FJORD VAN OSLO

Scheep in voor een cruise van 2 uur vanaf de Rådhusbrygge, tegenover het stadhuis. Een aangename manier om de stad in zijn volle glorie vanaf een afstand te bekijken en om de grootsheid van de omgeving te waarderen. *Blz. 157*

Goed om te weten: in de zomer 6 cruises per dag, minder in het tussenseizoen en okt.-maart alleen in het weekend.

3 BRENG EEN DAG DOOR OP HET SCHIEREILAND BYGDØY EN BEZOEK EEN OF MEER BOEIENDE MUSEA

Bygdøy is een groen schiereiland ten westen van het centrum van Oslo. Het is een plezier

om hier rond te wandelen. Diverse belangrijke musea hebben zich hier gevestigd, zoals het *Fram* en het *Kon Tiki*, het Marinemuseum, het museum van de Vikingschepen en het Folkloremuseum. Helemaal in het zuiden ligt ook strandje, ideaal voor een

zwempartij na je museumbezoek. En dat doe je hier in adamskostuum, zoals iedereen! *Blz. 151*

Goed om te weten: ongeveer 3 km ten westen van het centrum van Oslo. Bereikbaar met de bus of per boot vanuit de haven.

4 KLIM NAAR DE VUURTOREN VAN LINDESNES EN BEWONDER HET PRACHTIGE RUWE LANDSCHAP VAN DE ZUIDKUSTEN VAN NOORWEGEN

De zuidelijkste én oudste vuurtoren van Noorwegen staat op een indrukwekkende rotskaap. Je rijdt erheen via een prachtige, bochtige weg. De toren wordt beschermd door een net van loopgraven en bunkers. De top is rood geschilderd en wordt voortdurend geselsd door de wind. Het panorama daarboven is werkelijk spectaculair, met grijze rotseilanden die afsteken tegen de zwarte zee. Je kunt ter plaatse een tentoonstelling bekijken over de vuurtoren en er is een kaart te zien met alle vuurtorens van Europa.

Blz. 209

Goed om te weten: 26 km van Mandal.

4

5 STAP NAAR DE PREIKESTOLEN, EEN ONGELOFELIJKE, UIT DE ROTS GESNEDEN MONOLIET VAN 600 M HOOG DIE LOODRECHT IN HET GROENE WATER VAN DE LYSEFJORD DUKT!

Een van de indrukwekkendste creaties van de natuur die je zult zien in Noorwegen. De duizelingwekkende, loodrechte wand van dit gigantische granietblok steekt uit boven de Lysefjord. Wie geen zin heeft in wandelen, kan vanuit Stavanger een bootexcursie maken op de fjord om de Preikestolen te bewonderen vanaf de voet: je zult versteld staan van het landschap dat zich voor je ogen ontvouwt. *Blz. 229*

Goed om te weten: reken op 2 uur lopen naar de top. Doe dit niet als het regent: de ondergrond kan dan erg glad worden.

5